

A B C D E F G H I J K L L M N O P R S T U V W X Y Z

5946
Nr DOLNOŚLĄSKIE

1. Obiekt

ZESPOL BUDOWLANY HUTY " BARBARA"

660

2. Czas powstania
1858, k.XIX

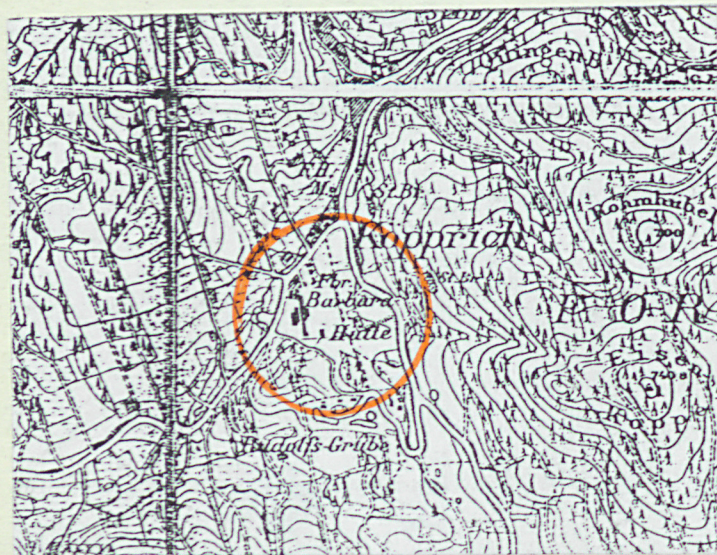
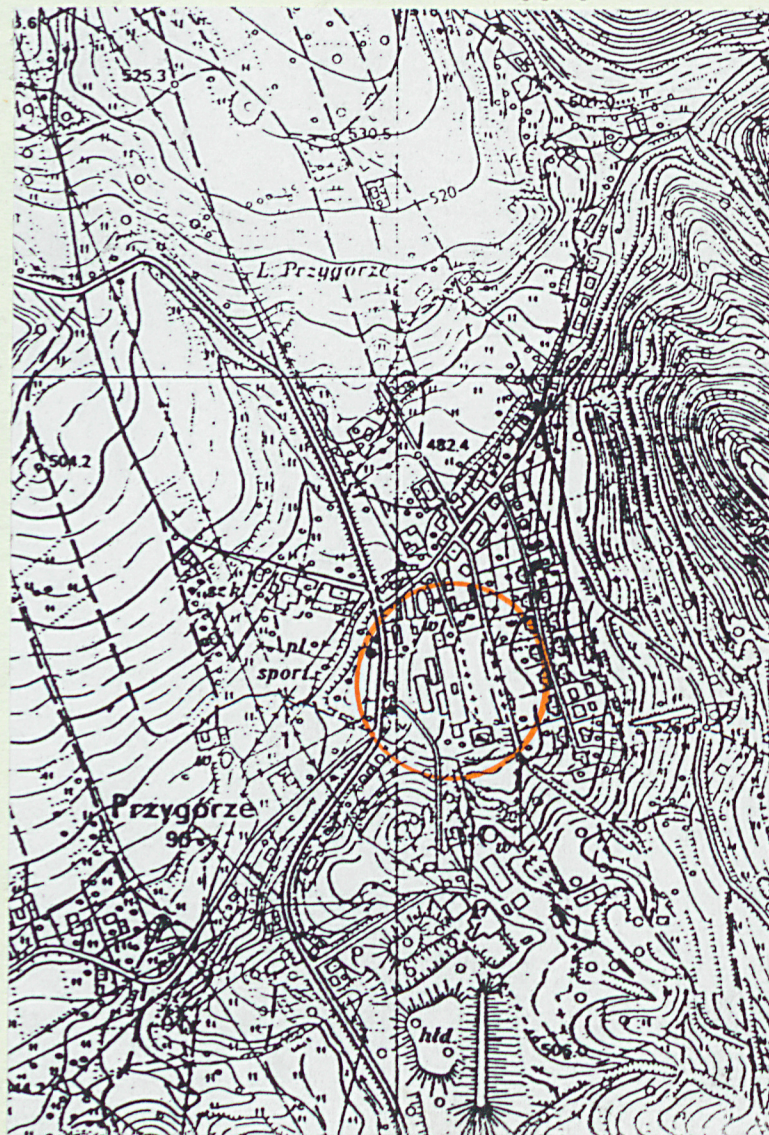
3. Miejscowość
P R Z Y G Ó R Z E

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Widok od północy

Plan orientacyjny 1:10 000

4. Adres
57-431 Wolibórz

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo wałbrzyskie
gmina Nowa Ruda

pow. Wrocławski

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Köpprich

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo wrocławskie
powiat Nowa Ruda

8. Właściciel i jego adres
Zakład Produkcji Automatyki
Sieciowej SA w Przygorzu

9. Użytkownik i jego adres
J.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 1517/W1/a-i/data 18.IX.96

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja

Zakład zlokalizowany jest w pn.wsch. części wsi Przygórze. Prowadzi doń droga asfaltowa od zach. , na pd od głównego wjazdu znajduje się zespół dawnego szybu "Bolesław" , na pn.zabudowania dawnej huty "Barbara", tzw.Zakład Dolny. Od zach.ograniczony jest drogą asfaltową w kierunku Nowej Rudy, od pn.lokalną drogą wiejską.

Budynki dawnej huty "Barbara" położone są na płaskim obniżeniu, droga do nich prowadzi między zalesionymi wzniesieniami. Wzgórze pd.wsch. kryje starą sztolnię. Teren wznosi się w kierunku wschodnim.

Zespół składa się z dwóch zwartych kompleksów położonych w niewielkiej odległości : kotłowni z budynkiem warsztatu i magazynu oraz hal produkcyjnych. Teren ogrodzony jest siatką oraz płotem z metalowych sztachet. Wjazd od pd.wsch., od wschodu i od północy.

Materiał i konstrukcja.

Budynki murowane z cegły, licowane cegłą i czerwonym piaskowcem, przeważnie stropodachy z blachy na kratownicach stalowych lub więźby drewniane , dachy kryte papką.

Rzut i bryła.

Wszystkie budynki założone są na rzucie wydłużonego prostokąta.

Bryły zwarte, jedno- i dwukondygnacyjne nakryte dwuspadowymi dachami lub niskimi dachami jednospadowymi.

Elewacje.

Elewacje w cegle licówce i czerwonym piaskowcu /partery/ , rozcłonko-harmonijnie otworami okiennymi o prostokątnym lub odcinkowym zwieńczeniu. Ściany skromnie dekorowane gzymsami międzykondygnacyjnymi i opaskami okien; w partiach szczytów fryzy schodkowe.

Wnętrza.

Wnętrza hal jednoprzestrzenne , pozbawione znaczących elementów wystroju.

Instalacje.

Elektryczna, telefoniczna, wod.kan , CO.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Obszar regularnego wydobycia węgla od 1793 r., kiedy to uruchomiono kopalnię "Rudolph", na wsch. od obecnego szybu "Bolesław". Od 1852 teren wydobycia rud żelaza, należał do Adolfa Kneibela z Jugowa. Sprzedał on prawo wydobycia rud berlińskiemu kupcowi Teodorowi Hitze. Ten założył w 1857 r. Sp. Akcyjną dla budowy huty, do końca 1858 r. postawiłono 2 wielkie piece hutnicze. W 1864 r. przekształcono hutę w fabrykę budowy maszyn, która wytwarzała kotły parowe i urządzenia dla kopalni węgla /wł. Julian Freud/. Zakład został zmodernizowany w 1876 r. mimo to nie uzyskiwał dobrych wyników i w 1878 został zamknięty. Następnym właścicielem był F. Gebauer z Jedliny Zd. /1880 - 1898/, w tym okresie zakład przeżywał świetność jako fabryka maszyn. Wytwarzano tu kotły, maszyny włókiennicze, w piecach prężalniczych wyprężano miejscowe syderyty. Maszyny włókiennicze tu produkowane sprzedawały m.in. do Austrii i Danii. W 1890 r. wyburzono 3 wielkie piece i rozbudowano zakład. W 1898 r. F. Gebauer sprzedał budynki spółce kopalnianej Neuroder Kohlen und Thonwerk, która odlewnię wydzierżawiła E. Gierschemu z Hamburga, a w budynkach urządziła warsztaty naprawcze dla swych kopalni.

14. Kubatura patrz karty	15. Powierzchnia użytkowa patrz karty	16. Przeznaczenie pierwotne huta i fabryka maszyn	17. Użytkowanie obecne Zakład produkcji urządzeń automatyki i telemetrii
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - po 1974 r. budynki znacznie zmodernizowano. Głównie prace polegały na zmianie konstrukcji dachów oraz przekuciu otworów okiennych. Wymieniono też instalacje elektryczne / szczegółowo omówiono w kartach obiektów/ - przypuszczalnie po 1945 obniżono wieżę zegarową		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan budynków - patrz karty szczegółowe	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie patrz karty szczegółowe	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Książki obiektów -prowadzone od 1983 r.
- Inwentaryzacja budowlana, 1974 - w posiadaniu Zakładu
- Studium wartości historycznych zespołu budynków Zakładu Produkcji Automatyki Sieciowej SA w Przygórzu , E.iF.Piątek,1996 , mps w PSOZ O/W ch.

22. Biblioteka

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst..... Ewa Kica XI.96

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Ewa Kica XI.96 - na podstawie inwentaryzacji

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Ewa Kica XI.96

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

2

1. Miejscowość

PRZYGORZE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

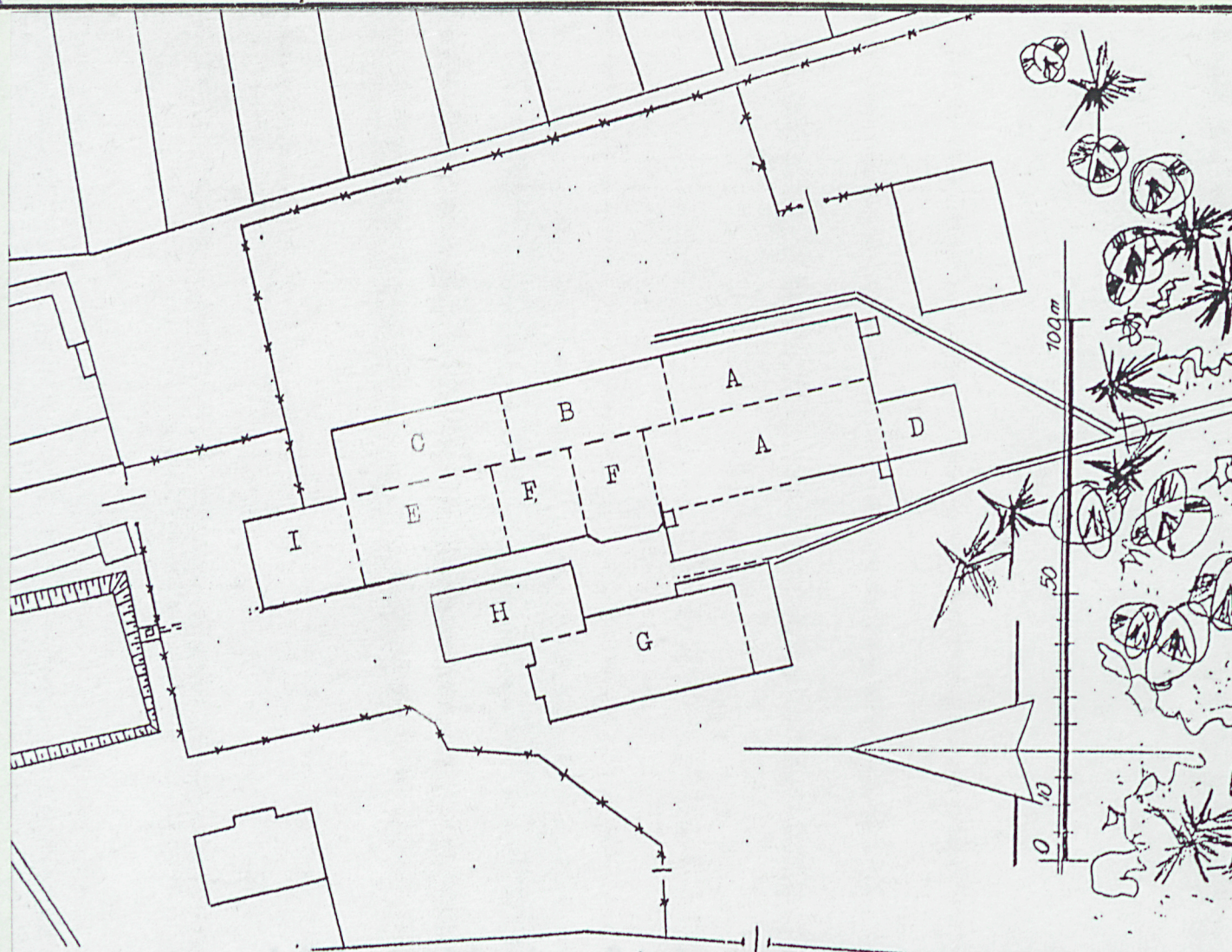
Zespół budowlany d.huty
" Barbara

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd.opisu , fotografie , plan sytuacyjny

cd.opisu

Ostatecznie odlewnia zbankrutowała w 1902 r.i weszła w skład warsztatów.Do 1945 r. zespół pozostawał w zarządzie Neuroder Kohlen und Thonwerke i produkował min. odlewy z metala kolorowych, naprawiał i wytwarzał urządzenia kopalniane transportowe.Po 1945 r. przejęty w zasób S.P. i włączony do Dln. Zjednoczenia Przem.Węglowego. Uruchomienie huty nastąpiło w marcu 1946 r.Początkowo wchodziła w skład struktury organizacyjnej kopalni "Rudolf", od 1964 należała do Swidnickiej Fabryki Wagonów. W 1974 r.przekazana Instytutowi Automatyki systemów Energetycznych we Wrocławiu /od 1980 przekształcony w Zakład Produkcji Automatyki Sieciowej, a od 1992 działający jako Spółka Akcyjna.Aktualnie wytwarza się tu urządzenia automatyki i telemetrii głównie dla energetyki. Budynki tworzą jednolity zespół architektoniczny, reprezentatywny dla przemysłu hutniczego 2 poł.XIX, posiada wartości kulturowe i architektoniczne.

A- Hala produkcyjna B- Hala produkcyjno-montażowa
C- Hala produkcyjna-lakiernia D-Budynek administracyjny
E- Budynek narzędziowni i stołówki F-Hala wtryskarek
i magazyn narzędzi G -Budynek magazynowy H- Kotłownia
I- Budynek administracyjny on.magazynowy

Wkładkę założył:
Ewa Kica XI.96
Imię, nazwisko, data

Miejsce przechowywania negatywów:

Spis fotografii: 1- widok na kompleks hal od pd.zach, 2- widok od pd.,
3-widok od pn.wsch. 4- widok od zach. 5- widok od pn.zach. 6- widok od pn.

